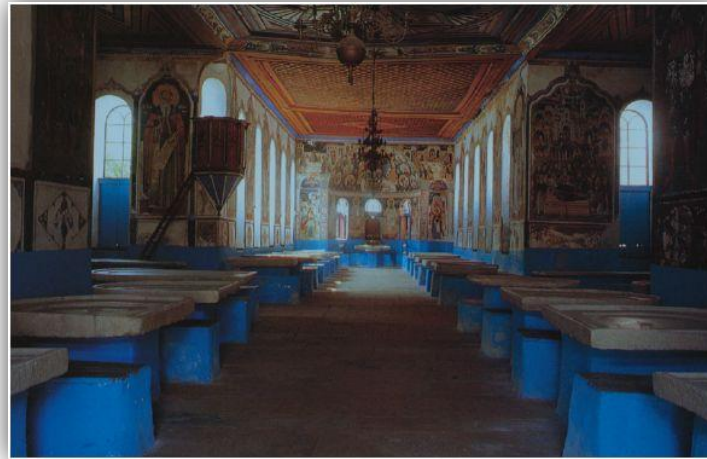

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΤΡΑΠΕΖΙ ΓΕΥΜΑΤΑ(ΠΑΛΑΤΙ-ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ) 6^Η ΟΜΑΔΑ

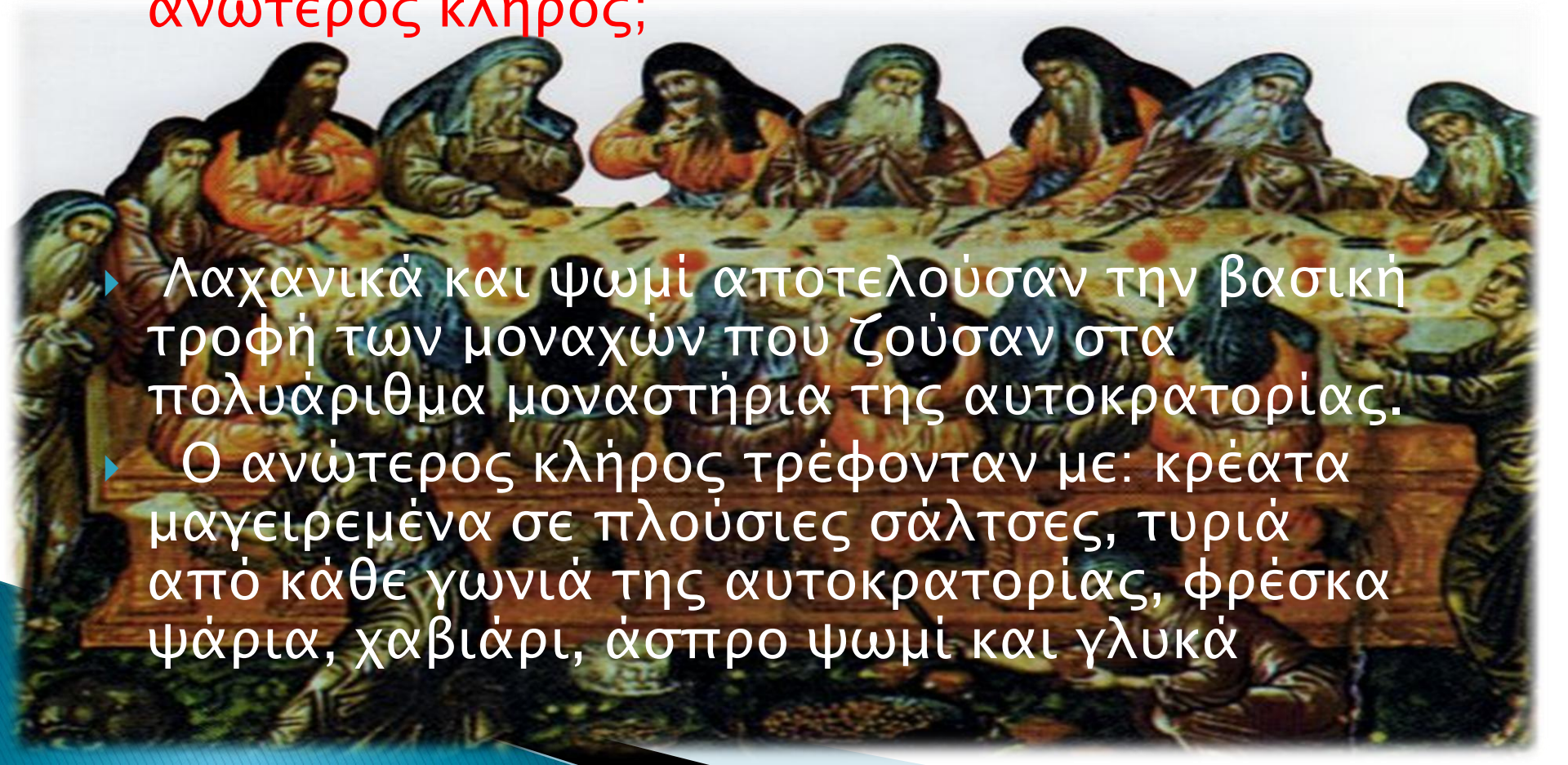

1^ο Πρότυπο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο
Θεσσαλονίκης ΠΤΔΕ-ΑΠΘ
Ε2 2014-2015

Νικόλας-Κωνσταντίνος Μπαρτζώκας
Δανάη Δασκαλάκη

ΓΕΥΜΑΤΑ (ΠΑΛΑΤΙ-ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ)

1. Γνωρίζεις τι έτρωγε ο κατώτερος και τι ο ανώτερος κλήρος;

-
- ▶ Λαχανικά και ψωμί αποτελούσαν την βασική τροφή των μοναχών που ζούσαν στα πολυάριθμα μοναστήρια της αυτοκρατορίας.
 - ▶ Ο ανώτερος κλήρος τρέφονταν με: κρέατα μαγειρεμένα σε πλούσιες σάλτσες, τυριά από κάθε γωνιά της αυτοκρατορίας, φρέσκα ψάρια, χαβιάρι, άσπρο ψωμί και γλυκά

ΓΕΥΜΑΤΑ (ΠΑΛΑΤΙ-ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ)

2. Γνωρίζεις τι ήταν το αγιοζούμι; Πώς παρασκευαζόταν;

Το αγιοζούμι είναι σούπα. Βράζετε σε κατσαρόλα με νερό και αρκετά κρεμμύδια. Προς το τέλος προσθέτουμε λίγο λάδι, αλατοπίπερο και θρούμπι. Ρίχνουμε κομμάτια ψωμιού και σερβίρουμε.

ΓΕΥΜΑΤΑ (ΠΑΛΑΤΙ-ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ)

3.Τι είναι το πιτεράτο ψωμί και τι γνωρίζετε για αυτό;

Το πιτεράτο ψωμί ήταν ένα είδος ψωμιού από πίτουρα που το έτρωγαν μόνο οι μοναχοί και οι φτωχοί.

ΓΕΥΜΑΤΑ (ΠΑΛΑΤΙ-ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ)

4. Περιγράψτε την τελετουργία του μοναστηριακού γεύματος.

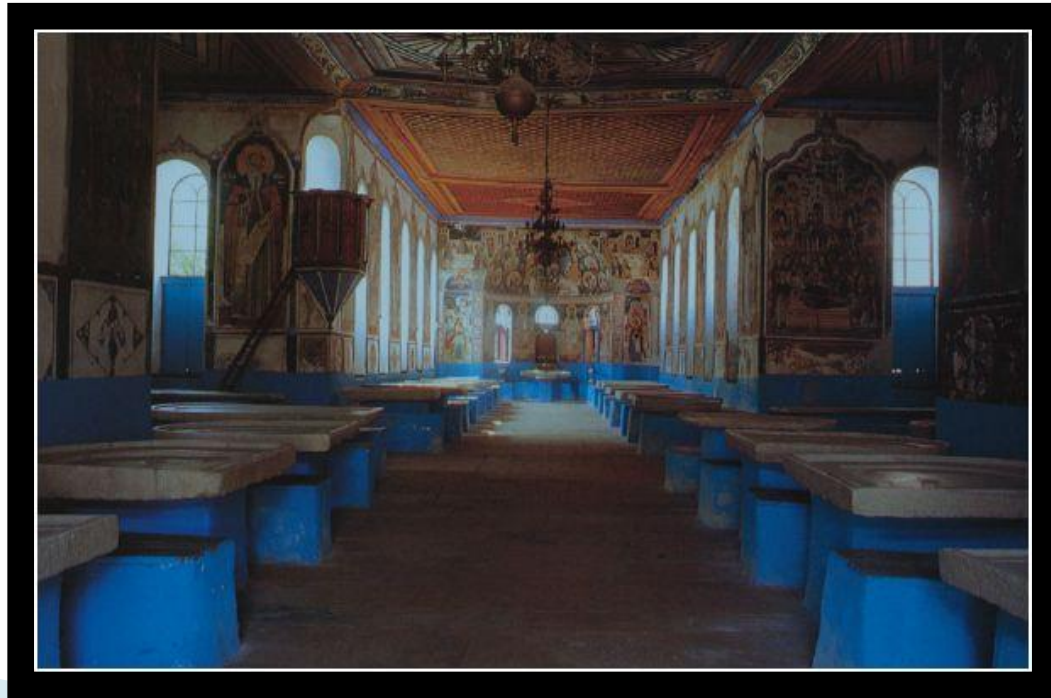
Οι μοναχοί έτρωγαν όλοι μαζί. Μετά τη λειτουργία χτυπούσε το σήμαντρο 3 φορές, καλώντας τους μονάχους στην «τράπεζα» δηλ. την τραπεζαρία. Αυτοί έφταναν ψάλλοντας. Ο ηγούμενος ευλογούσε το γεύμα. Ύστερα άρχιζαν αμίλητοι να τρώνε. Ο «αναγνώστης» διάβαζε αποσπάσματα από τους βίους των αγίων.

Βέβαια μερικοί μοναχοί όμως ζούσαν προκλητικά αψηφώντας τους κανόνες της μοναστικής ζωής.

ΓΕΥΜΑΤΑ (ΠΑΛΑΤΙ-ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ)

5. Ποιος ήταν ο αναγνώστης;

Ο αναγνώστης διάβαζε αποσπάσματα από τους βίους των αγίων.

ΓΕΥΜΑΤΑ (ΠΑΛΑΤΙ-ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ)

6. Έτρωγαν ψωμί στο Άγιο Όρος και στα μοναστήρια της υπόλοιπης αυτοκρατορίας; Πώς το ζύμωναν και ποιος ήταν ο υπεύθυνος;

Στο Άγιο Όρος, στη μονή Μεγίστης Λαύρας, υπήρχε από τα πρώτα χρόνια μοναχός υπεύθυνος για το ζύμωμα και το ψήσιμο του ψωμιού. Οι καλόγεροι ήταν υπεύθυνοι για το ζύμωμα και το ψήσιμο του ψωμιού.

ΓΕΥΜΑΤΑ (ΠΑΛΑΤΙ-ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ)

7. Ποιά ήταν τα γλυκά τους;

Βασική κατηγορία των γλυκών ήταν οι **πλακούντες** (παστέλια). Είχαν ως βάση το **ζυμάρι**, που το συνδύαζαν με γλυκαντικές ουσίες, όπως η **ζάχαρη** και το **μέλι**.

ΓΕΥΜΑΤΑ (ΠΑΛΑΤΙ-ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ)

8. Εάν ζούσατε τότε ποιο ποτό θα προσφέρατε στους φίλους σας;

Το αγαπημένο ποτό των Βυζαντινών ήταν το **κρασί**. Υπήρχαν κρασιά **λευκά** και **ξανθά**, κόκκινα και μαύρα, δυνατά ή απαλά, ξηρά ή γλυκά. Ανεξάρτητα από την ποιότητα του το κάθε κρασί ήταν γνωστό με το όνομα της περιοχής από την οποία προερχόταν (π.χ. Βαρνιώτικος οίνος, Θάσιος οίνος κ.α.).

ΓΕΥΜΑΤΑ (ΠΑΛΑΤΙ-ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ)

9. Που έχτιζαν τους φούρνους και γιατί;

Οι αρτοποιοί έχτιζαν τους φούρνους τους σε **μέρη ασφαλή**, μακριά από γειτονικά κτίσματα, για να αποφεύγουν τον κίνδυνο της **πυρκαγιάς** από τα χόρτα, τα φρύγανα και τα χαρτιά που καίνε.

ΓΕΥΜΑΤΑ (ΠΑΛΑΤΙ-ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ)

10. Ποια ήταν η διατροφή των φτωχών πληθυσμών; Από πού προμηθεύονταν τα τρόφιμα τους;

Οι φτωχοί έτρωγαν σούπες, λάδι, μπαχαρικά και φρούτα που τα έπαιρναν από τα κτήματά τους και από την αγορά.

ΓΕΥΜΑΤΑ (ΠΑΛΑΤΙ-ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ)

11. Τι λαχανικά καλλιεργούσαν;

Καλλιεργούσαν μαρούλια, λάχανα, σπανάκι, καρότα, πράσα, κρεμμύδια και κουνουπίδια

ΓΕΥΜΑΤΑ (ΠΑΛΑΤΙ-ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ)

12. Έτρωγαν φρούτα οι Βυζαντινοί;

Οι Βυζαντινοί έτρωγαν φρούτα όπως:
ινδικές καρύδες, μήλα, πεπόνια, αχλάδια,
δαμάσκηνα, βερίκοκα, ροδάκινα, κυδώνια,
μούσμουλα, κούμαρα και χουρμάδες

ΓΕΥΜΑΤΑ (ΠΑΛΑΤΙ-ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ)

13. Πώς αποθήκευαν το κρασί και πού;

Το κρασί συνήθως μεταφερόταν μέσα σε πήλινα αχλαδόσχημα δοχεία, τα **μαργαρίνια**. Το σχήμα τους διευκόλυνε στη φόρτωση, στα αμπάρια των πλοίων. Η τελική αποθήκευση γινόταν σε μεγάλα, ξύλινα βαρέλια, **τα βαγένια**. Τα βαρέλια αυτά ήταν πολύ ακριβά καθώς τα κατασκεύαζαν ειδικοί τεχνίτες οι **βαγενάρηδες**.

ΓΕΥΜΑΤΑ (ΠΑΛΑΤΙ-ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ)

14. Ποια ήταν η κύρια τροφή των στρατιωτών; Γιατί;

Εκτός από το φρέσκο ψωμί υπήρχαν και τα παξιμάδια, που κρατούσαν πολύ καιρό. Γι' αυτό αποτελούσαν την κύρια στροφή των στρατιωτών σε καιρό εκστρατείας, καθώς και όσων ταξίδευαν μέρες πολλές με πλοίο.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΤΡΑΠΕΖΙ ΓΕΥΜΑΤΑ(ΠΑΛΑΤΙ-ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ) 6^Η ΟΜΑΔΑ

1^ο Πρότυπο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο
Θεσσαλονίκης ΠΤΔΕ-ΑΠΘ
Ε2 2014-2015

Νικόλας-Κωνσταντίνος Μπαρτζώκας
Δανάη Δασκαλάκη